

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **E drejta civile (2017/2018)**

Fakulteti	Drejtësia
Cikli i studimeve	Cikli i dytë (Pasdiplomike)
SETK	120
Titulli	Magjistër i shkencave juridike - Drejtimi: E drejta civile
Numri në arkiv i akreditimit [120]	03-612/5
Vendimi për fillim me punë	03-1619-18 (10.11.2017)
Data akreditimit	21.03.2017

Përshkrimi i programit

Programi studimor E drejta civile synon të ofrojë një gamë të moduleve që do të përbëjnë bazën e informacioneve dhe të dijeve të avancuara mbi lëndët juridike civile me qëllim të aftësimin profesional të studentëve për profesionet themelore juridike që lidhen me këtë lëmë duke ofruar njohuri solide, të veçanta dhe sistematike mbi institutet dhe konceptet e të drejtës civile në R. të Maqedonisë dhe njohuri krahasuese nga rajoni dhe BE-ja.

Karriera

Diploma e Fakultetit juridik njihet nga Oda e avokatëve dhe e noterëve në RM. Titujt profesionalë të avokatëve dhe noterëve kërkojnë regjistrim formal në këto oda. Diploma e Fakultetit juridik u mundëson studentëve një qasje relevante në organet shtetërore, sidomos në organet gjyqësore dhe të drejtësisë si: gjykatat dhe prokuroritë publike. Fakulteti juridik ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me Akademinë për trajnimin e gjykatësve dhe të prokurorëve publikë në RM. Studentëve që do të kenë ambicie të merren me punë hulumtuese shkencore, Fakulteti juridik i UEJL-së, u mundëson vazhdimin e studimeve të ciklit të tretë (studime të doktoratës).

Rezultatet e të mësuarit

Njohuritë dhe të kuptuarit

- Ka dituri të hollësishme nga e drejta civile, si ajo materiale ashtu edhe nga ajo procedurale, si dhe nga normat themelore në lëmenjtë kryesorë të së drejtës civile;
- Ka njohuri të hollësishme të parimeve dhe instituteve të së drejtës civile, përfshirë edhe origjinën dhe përmbajtjen e tyre;
- Vlerëson lëmin e së drejtës civile në mënyrë kritike, nga këndvështrimi shkencor dhe praktik;

Aplikimi i njohurive dhe të kuptuarit

- I zhvillon dhe avancoi shkathtësitë e hulumtimit analitik dhe të zgjidhjes së problemeve në teori dhe praktikë nëpërmjet përdorimit të akteve legjislative dhe praktikës gjyqësore;
- Identifikon dhe analizon probleme më të komplikuar, duke marrë pjesë aktive në të gjitha fazat e procedurës civile dhe mund të interpretojë çështje të ndërlikuara të legjislacionit civil (përfshirë punën si gjykatës, avokat, noter) pasi të ketë fituar

kualifikimet e duhura sipas legjislacionit të RM-së;

Aftësitë për të vlerësuar

- Ka mendim më të zhvilluar kritik përmes metodës së analizës dhe të krahasimit;
- Zhvillon shkathtësi për zgjidhjen e problemeve përmes praktikës së zgjidhjes së rasteve më komplekse nga jurisdiksioni dhe praktika gjyqësore vendore dhe ndërkombëtare;

Aftësitë e komunikimit

- Përdor terminologji adekuate për çështje komplekse dhe specifike në sferën e shkencave juridike-civile;
- Sjell vendime më të avancuara dhe punon në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe efektive në të gjitha fazat e procedurës gjyqësore civile;
- Angazhohet aktivisht në argumentimin dhe debatin shkencor;
- I përdor gjuhët zyrtare të universitetit dhe ka shkathtësi të avancuara të teknologjive të informimit në punën shkencore;

Aftësitë e të mësuarit

- Zhvillon rregullore për punë kërkimore që përdoret në profesionin e tij;
- Zhvillon një praktikë të mësimit të vazhdueshëm duke u angazhuar në trajnimin e personave që punojnë në institucionet shtetërore për parandalimin e kriminalitetit;

Lista e lëndëve

Semestri 1

- [MCL-0101] [6.0 SETK] **E drejta sendore (program i zbatuar)**
- [MCL-0102] [6.0 SETK] **E drejta civile (program i zbatuar)**
- [MCL-0103] [6.0 SETK] **E drejta kontraktore dhe e drejta e kompenzimit të dëmit**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë**

Semestri 2

- [MCL-0201] [6.0 SETK] **E drejta tregtare dhe e drejta e shoqërive**
- [MCL-0202] [6.0 SETK] **E drejta kontestimore**
- [MCL-0203] [6.0 SETK] **E drejta familjare bashkëkohore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë**

Semestri 3

- [MCCR1120] [6.0 SETK] **Metodologjia e hulumtimit**
- [MCL-0301] [6.0 SETK] **Kolizioni i ligjeve**
- [MCL-0302] [6.0 SETK] **Sistemet juridiko-trashëgimore bashkëkohore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**

Semestri 4

- [MCCL4010] [30.0 SETK] **Punimi i magjistraturës**

Description of courses

Lëndë obligative

- **E drejta sendore (program i zbatuar)**
Qëllimi i kësaj lënde është që studentët të fitojnë: - aftësi për aplikim praktik të njohurive të tyre në sferën e së drejtës pronësore, aftësi që duhet ta ketë çdo jurist. - njohuri teorike dhe praktike në fushën e të drejtës së pronësisë, si

fushë shumë e rëndësishme dhe aktuale në sistemin juridik të Republikës së Maqedonisë. - njohuri në lidhje me sistemin e së drejtës pronësore dhe të legjislacionit në këtë fushë. - aftësi për të zotëruar teknikën e aplikimit të duhur të legjislacionit (leximin, interpretimin dhe zbatimin e normave ligjore në rastet konkrete) në fushën e së drejtës pronësore. - njohuri të detajuara të instituteve të drejtës pronësore në sistemin juridik të Republikës së Maqedonisë.

- **E drejta civile (program i zbatuar)**

Kjo lëndë ka për qëllim t'i pajisë studentët me aftësi përmes së cilave praktikisht do t'i aplikojnë njohuritë e tyre në fushën e së drejtës civile, aftësi që duhet ta zotërojnë çdo jurist. Në pjesën e së drejtës civile - nga studenti pritet që para së gjithash ta zotërojnë teknikën e aplikimit të duhur të legjislacionit (lexim dhe interpretim i normave ligjore). Gjithashtu, nga studenti pritet ta zotërojnë teknikën e përgatitjes së veprave juridike (kontrata, testamente), përgatitjen e llojeve të ndryshme të parashtrësive (padi, ankesa, kundërshtime, kërkesa) dhe përgatitjen e akteve të organeve gjyqësore (aktgjykime, vendime) dhe akte të tjera të organeve administrative (vendime, kontrata) me të cilat krijohen, ndryshojnë dhe pushojnë marrëdhëniet civile-juridike. Përveç kësaj, lënda e drejta civile - program i aplikuar ka për qëllim t'u mundësojë studentëve të njihen me realizimin e instituteve të së drejtës civile (pjesa e përgjithshme, e vërtetë, detyrimore dhe të drejtës trashëgimore) në praktikë. Me përvetësimin e këtij materiali pritet që studenti të fitojë aftësi që njohuritë e tyre teorike të çështjes së drejtës civile t'i përdorë për t'i zgjidhur rastet praktike.

- **E drejta kontraktore dhe e drejta e kompenzimit të dëmit**

Qëllimi i lëndës është: - t'u mundësojë studentëve që vetë t'i identifikojnë dhe t'i analizojnë në mënyrë kritike konceptet themelore të së drejtës kontraktore; - t'i zhvillojnë aftësitë për aplikimin e njohurive të fituara në praktikë gjatë përpilimit të kontratave, këshillave ligjore për zbatimin e suksesshëm të marrëveshjeve dhe zgjidhjen e mosmarrëveshjeve që mund të dalin prej kontratave;

- **E drejta tregtare dhe e drejta e shoqërive**

Qëllimet e lëndës: T'u mundësojë studentëve të njihen me rregullat ligjore për t'u marrë me ndonjë aktivitet. Mënyra e organizimit të subjekteve afariste, kushtet për krijimin dhe regjistrimin e subjekteve afariste dhe tregtarëve individualë, si dhe mënyrat e ndërprerjes së subjekteve afariste; Metodatat e themelimit të marrëdhënieve juridike-afariste, kushtet për e shfaqjen e këtyre marrëdhënieve, pasojat dhe efektet; puna me letra me vlerë;

- **E drejta kontestimore**

Qëllimet e lëndës: - I furnizon studentët me njohuri të duhura teorike në të drejtën kontestimore, si një degë pozitive e së drejtës dhe shkencës. - I furnizon studentët me njohuri teorike të koncepteve dhe institucionet kryesore të së drejtës kontestimore, siç është nocioni i procedurës kontestimore, parimet e procedurës kontestimore, lëndët e procedurës kontestimore, provat, seancat gjyqësore, veprimet procedurale dhe afatet për ekzekutimin e tyre, vendimet e gjykatës, mjetet juridike kundër vendimeve, procedurat e veçanta, etj. - I njofton studentët me çështjet dhe problemet që lidhen me konceptin e së drejtës kontestimore, si dhe me rrugën e zhvillimit historik të institucioneve të së drejtës kontestimore. - U mundëson studentëve t'i mësojnë dhe t'i analizojnë institutet kryesore të së drejtës kontestimore në kontekstin e referencave ligjore dhe teorike nga Evropa dhe më gjerë. - E inkurajon mendimin analitik dhe kritik të studentët lidhur me problemet me të cilat e drejta kontestimore aktualisht po përballët në Republikën e Maqedonisë.

- **E drejta familjare bashkëkohore**

Duke e studiuar lëndën e drejta familjare bashkëkohore, studentët pritet të fitojnë njohuri mbi rregullimin bashkëkohor juridik të marrëdhënieve në martesë dhe familjen, si dhe marrëdhënieve të tjera, që burojnë nga martesja dhe familja. Studentët do të fitojnë njohuri të thellë të bazave të së drejtës moderne familjare në Republikën e Maqedonisë dhe në vende të tjera në Evropë dhe në botë. Studentët në hollësi do t'i mësojnë tendencat e reja në zhvillimin e institucioneve të së drejtës familjare, siç parashihet me literaturën dhe ligjet pozitive që rregullojnë këto marrëdhënie, përkatësisht Ligjin për Familjen në vend dhe ligjet krahasuese.

- **Metodologjia e hulumtimit**

Studentët do të jenë në gjendje: - T'i aplikojnë metodat kryesore juridike dhe metodat tjera hulumtuese. - Të mbledhin në mënyrë kritike materialin kërkimor që është relevant dhe që citohet në mënyrë selektive në përgjigjet e tyre. - Ta kuptojnë vëllimin e procesit të hulumtimit dhe qasjen në metoda të ndryshme të kërkimit shkencor dhe të jenë në gjendje t'i kritikojnë ato. - Ta studiojnë përmes qasjes së avancuar raportin midis teorisë juridike dhe praktikës kërkimore. - T'i aplikojnë shkathhtësitë dhe njohuritë e mësuara në tezat e tyre.

- **Kolizioni i ligjeve**

Në këtë lëndë do të mësohen institutet e përgjithshme, nocioni dhe marrëdhëniet në fushën e konfliktit të ligjeve.

- **Sistemet juridiko-trashëgimore bashkëkohore**

Duke e studiuar lëndën sistemet bashkëkohore juridike-trashëgimore, nga studentët pritet që të fitojnë njohuri për rregullimin ligjor të marrëdhënieve juridike-trashëgimore, për parimet themelore të trashëgimisë në vend dhe në mënyrë krahasimtare me Bashkimin Evropian dhe botën nëpërmjet kategorizimit të instituteve juridiko-trashëgimore. Gjithashtu, do t'i kushtohet vëmendje zhvillimit të ligjit të trashëgimisë në republikat e ish-Jugosllavisë për të qartësuar çështjet e kufirit dhe për të lehtësuar zhvillimin e procedurave të trashëgimisë që përfshijnë shtetasit maqedonas që kanë pasur prona në ish republikat jugosllave. Puna kërkimore shkencore e studentëve do të stimulohet me anë të detyrave të veçanta, përkatësisht studentët do të përgaditen për çdo leksion të ardhshëm në mënyrë që të nxitet kreativiteti dhe dëshira e tyre për kërkime.

- **Punimi i magjistraturës**

Kjo lëndë u mundëson studentëve t'i bartin shkathësitë dhe dituritë e tyre për hulumtimin dhe hartimin e detyrës më të komplikuar - shkrimit të punimit të magjistraturës. Lënda është paraparë që tërësisht të jetë praktike dhe studentët t'i fitojnë dituritë dhe aftësitë, shkathësitë dhe besimin e nevojshëm që t'i qasen hulumtimit dhe shkrimit të tezës. Lënda ka vetëm një rezultat kthyes - t'u mundësojë studentëve ta shkruajnë tezën e magjistraturës me vështirësi minimale dhe me efektivitet maksimal. Gjithçka që është paraparë që të bëhet ka për qëllim përmirësimin e teknikave të hulumtimit dhe të stilit të shkrimit të tezës së magjistraturës duke pasur kujdes me këtë rast për ndalimin e shërbimit me mjetet e palejueshme siç janë: plagjiatura dhe shkelja e të drejtave të autorit, që ndalohen me Statutin e UEJL-së.

Lëndë zgjedhore

- **E drejta e pronësisë intelektuale**

Me studimin e programit të lëndës studentët do të fitojnë dituri për bazat e të drejtës së pronësisë intelektuale, llojet e të drejtave dhe titullarët e të drejtave. Njëherësh do të stërviten t'i njohin dhe t'i dallojnë të drejtat e pronësisë intelektuale në gjërat të cilat i rrethojnë në përditshmëri. Te të drejtat që duhet të regjistrohen, studentët do të aftësohen si të plotësojnë fletëparaqitje për patent, për markë tregtare, dizajn industrial etj. Studentët përmes arsimimit do të duhet të fitojnë njohuri se si t'i dallojnë krijuesit (autor, shpikës, kreator) nga bartësit e të drejtave (persona fizikë dhe juridikë, por edhe ta mësojnë se cilat të drejta u takojnë (morale, materiale etj.) Duke fituar njohuri për të drejtat të cilat u takojnë bartësve, studentët do të fitojnë njohuri praktike për të drejtat të cilat u takojnë bartësve, studentët do të fitojnë njohuri me njohuri praktike se si bëhet qarkullimi i të drejtave nga pronësia intelektuale.

- **E drejta e sigurimit**

Studentët do të aftësohen në mënyrë të veçantë dhe praktike për t'u përballur me situatat hipotetike mbi sigurimet që në ditët e sotme konsiderohen parakusht thelbësor për sigurinë ekonomike dhe sociale, për personat juridikë dhe fizikë.

- **Përgatitja e provimit të jurisprudencës**

Ky program ka për qëllim të pajisë studentët e ciklit të dytë - juristëve të diplomuar për të fituar aftësi profesionale për zbatimin e pavarur të rregullave në praktikë dhe kryerjes së çështjeve juridike, dhe do të iu ndihmojë studentëve për përgatitje më të lehtë dhe më të suksesshme të Provimit të jurisprudencës. Përmes kësaj lënde studentët do të fitojnë njohuri teorike dhe praktike të programit për provimin e jurisprudencës, të organizuar nga Ministria e Drejtësisë. Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet zbatimit të duhur të sistemit të mësimi praktik. Në pjesën praktike, e cila paraqet pjesë komplekse të provimit, studentët do të jenë në gjendje për të zgjidhur rastet e të drejtës civile dhe penale me përkthyes sidomos në mesin e gjyqtarëve, prokurorëve publik, përmbauesit, avokatët, noterët, ndërmjetësuesit, etj. Pritet një lloj forme e bashkëpunimit ndërmjet studentëve dhe aktorëve të pjesës praktike për të shkëmbyer njohuri dhe përvoja, si dhe mbështetjen e tyre të mëtejshme në përgatitjen e provimit të jurisprudencës.

- **E drejta noteriale**

Qëllimi i programit të së drejtës noteriale është t'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri më të thella të kësaj pjese të së drejtës dhe aftësi specifike për zbatimin e saj në praktikë. Detyrat e veçanta të këtij programi janë: - t'u mundësojë studentëve t'i identifikojnë në mënyrë të pavarur dhe në mënyrë kritike nocionet themelore dhe institutet e së drejtës noteriale, - të zhvillojë aftësi për aplikimin e njohurive të fituara në praktikë në lidhje me kryerjen e punëve të caktuara noteriale.

- **Marrëdhëniet juridike-pronësore bashkëkohore të bashkëshortëve**

Duke studiuar lëndën marrëdhëniet juridike-pasurore bashkëkohore të bashkëshortëve, studentët pritet të fitojnë

njohuri për rregullimin ligjor të marrëdhënieve pronësore të bashkëshortëve në Republikën e Maqedonisë dhe krahasimisht me disa vende evropiane. Studentët do të fitojnë njohuri për regjimin e pronës së përbashkët, karakteristike për vendet e ish-Jugosllavisë; do të njihen me regjimin e pronës së përbashkët të vonuar në vendet skandinave dhe në Gjermani, si dhe me regjimin e pronës së veçantë që është karakteristikë e Britanisë së Madhe. Gjithashtu, vëmendje do t'i kushtohet zhvillimit historik të pronës dhe marrëdhënieve juridike në Republikën e Maqedonisë. Në legjislationin bashkëkohor, kontrata martesore (paramartesore) gjithashtu po fiton rëndësi, me të cilën vetë bashkëshortët rregullojnë marrëdhëniet e ndërsjella të pronësisë. Studentët do të fitojnë njohuri më të thella për marrëveshjen martesore dhe paramartesore.

- **E drejta e falimentimit dhe procedura e falimentimit**

Kjo lëndë synon t'i pajisë studentët në mënyrë të pavarur identifikojnë dhe analizojnë në mënyrë kritike institucionet themelore të falimentimit dhe procedurës së falimentimit, të zhvillojnë aftësitë për të aplikuar njohuritë e fituara në praktikë në lidhje me falimentimin dhe procedurën e falimentimit;

- **E drejta përmbarese dhe jashtëkontestimore**

Qëllimi i kësaj lënde është t'i njoftojë studentët me: - rregullat e procedurës sipas të cilave gjykatat veprojnë dhe vendosin në situatat dhe marrëdhëniet personale, pronësore dhe ato të tjera ligjore; - subjektet që veprojnë si pjesëmarrës në procedurat jashtëgjyqësore, me zbatimin e procedurës, me vendimet - zgjidhjet të cilat sillen në procedurat jashtëgjyqësore, me mjetet juridike etj.; - rregullat sipas të cilave veprojnë përmbaruesit për ekzekutimin e detyrueshëm të vendimit gjyqësor për përmbushjen e detyrimit, - ekzekutimin e detyruar të një vendimi të marrë në një procedurë administrative për përmbushjen detyrimit monetar, - ekzekutimin e detyruar të dokumenteve noteriale dhe dokumenteve të tjera ekzekutive të parapara me ligj e zbatimit në anije dhe avionë; - subjektet e ekzekutimit, bazës së ekzekutimit, subjektit të ekzekutimit të detyrueshëm;

- **Retorika**

Retorika, përgjatë historisë së vet prej mbi 2500 vjeçare, retorika shfrytëzohet për shënjimim e shumë gjërave, por sot me retorikë kuptojmë artin e bindjes nëpërmjet të gjuhës. Retorika shënon mënyrën në të cilën një individ ndërlidhet me një ide apo një ide me qëllim ta bindë tjetrin. Retorika karakterizohet me disa tipare kryesore dalluese. E përkufizon qendrën nga e cila, kjo lëmi, zbulohet. Retorika më së pari l përkufizon situatat e caktuara tipike të të folurit.

- **Multilingualizmi dhe multikulturalizmi**

Qëllimi i kësaj lënde është shqyrtimi i shumëgjuhësisë në shoqëritë multikulturore, si fenomen social. Ky fenomen është masiv në mbarë botën. Gjatë ligjëratave në mënyrë më të thuktë do të shqyrtohen termat: monokulturalizëm, shumëkulturalizëm, multikulturalizëm. Do të sqarohet nocioni nacionalizmi lingvistik, ku do të theksohet se të paktën ka dy forma të këtij nacionalizmi, ku njëra formë përplasat me tjetrën: për udhëheqësit e vendeve më të fuqishme nacionalizmi ka domethënien e zgjerimit, kurse për pakicat ai merr formën e rezistencës dhe të luftës për afirmimim e identitetit, përballë një presionit të tillë. Vend të shquar në program do të ketë edhe multikulturalizmi në arsim. Në shkollë për multikulturalizmin angazhohen për programe mësimore që përfshijnë përmbajtje që u përkasin kulturave të ndryshme.

- **Kapituj të zgjedhur të avancuar nga aplikacionet e TI për përpilimin e një punimi shkencor**

Qëllimi i kësaj lënde është: T'u tregojë studentëve elementet teknike, struktura e tekstit dhe dizajni i një punimi shkencor. T'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri më të thelluara dhe shkathtësi nga kapitujt e zgjedhur të aplikacioneve TI që do t'u duhen për përpunimin e punimeve shkencore e profesionale. Zbatimi praktik i këtyre objektivave, gjatë përpunimit të punimit individual shkencor.

- **Kapituj të zgjedhur të avancuar nga aplikacionet për përpunimin statistikor të të dhënave**

Qëllimi i kësaj lënde është: T'u tregohen studentëve elementet teknike nga lëmi i statistikës: organizimi, përpunimi, krahasimi përmes analizave dhe publikimi i të dhënave. T'u mundësojë studentëve të përfitojnë njohuri dhe shkathtësi më të përparuara nga kapitujt e zgjedhur të avancuar të aplikacioneve për përpunimin statistikor të të dhënave. Zbatimi praktik i këtyre objektivave në përpunimin statistikor të të dhënave të marra nga pyetësorët, kontributet, studimet shkencore dhe dokumentet tjera.

- **Komunikimi profesional**

Lënda fokusohet në zhvillimin e atyre shkathtësive të komunikimit që janë thelbësore për funksionimin efektiv në botën profesionale. Studentët do ta mësojnë procesin e analizimit të një shumëllojshmërie situatash të komunikimit dhe t'u japin përgjigje adekuate po atyre. Ndër temat që do të përfshihen janë: komunikimi në organizata, komunikimi ndërpersonal dhe grupor, prezantimet gojore, intervistat për punësim, letrat profesionale të biznesit, si dhe shkathtësitë ndërpersonale, duke përfshirë dinamikën e grupit dhe punën ekipore.

• Tregu i punës

Qëllimi kryesor i lëndës "Tregu i punës" është t'i pajisë studentët e studimeve të ciklit të dytë me njohuritë bazë dhe njohuritë e thelluara në fushën e teorisë të tregut të punës, pastaj me mekanizmin e funksionimit të tij në ekonominë e tregut. Lënda "Tregu i punës" ka si mision t'u ofrojë dhe t'u mësojë studentëve kategoritë, ligjet dhe parimet kryesore me të cilat funksionon tregu i punës. Lënda u bën një analizë të hollësishme mënyrës së sjelljes dhe rolit që luajnë agjentët kryesorë të tregut të punës: individëve, firmave dhe qeverisë. Analiza mbështetet në dy kategoritë themelore: të kërkesës për punë dhe të ofertës së punës, të cilat gjejnë aplikim pothuajse në të gjitha temat që trajtohen në këtë lëndë. Njohuritë e përfituara nga studentët në këtë lëndë shërbejnë si bazë teorike themelore e domosdoshme për të kuptuar e përvetësuar teoritë dhe politikat e ndryshme që aplikohen në tregun e punës. Lënda synon që studentët të kuptojnë se si tregjet e punës shpërndajnë dhe përdorin në mënyrë efikase faktorin e rrallë të prodhimit, punën. Leksionet përfshijnë njohuri të koncepteve të kërkesës për punë e të ofertës së punës dhe aplikimit të tyre praktik; sjelljen e individëve në tregun e punës për të maksimizuar dobishmërinë e tyre; sjelljen e firmave në tregun e punës që synojnë maksimizimin e fitimit; rolin e qeverisë në tregun e punës, strukturat e ndryshme të tregjeve të punës: tregu i punës në konkurrencë të plotë, monopoli në tregun e punës, monopsoni në tregun e punës, roli i sindikatave në tregun e punës, monopoli bilateral në tregun e punës. Leksionet dhe diskutimet në klasë mbulojnë materiale të cilat mund të mos jenë në libër dhe disa aspekte të materialeve që përfshihen në librin bazë nuk do të diskutohen në klasë, por i lihen studimit aktiv të studentit. Prandaj studenti, për të garantuar suksesin në përvetësimin sa më të mirë të lëndës, duhet të jetë i pranishëm në leksion dhe seminar duke marrë pjesë në mënyrë aktive në diskutimin e problemeve të ndryshme që lidhen me tregun e punës.

• Metodologjia e mësimdhënies

Qëllimi i lëndës është t'i njoftojë studentët me qasjet themelore dhe metodat e mësimdhënies. Pritet që studentët të fitojnë njohuri dhe shkathtësi për përdorim të mjeteve për mësimdhënie aktive. Gjithashtu, lënda ofron qasje ndaj zhvillimit, mësimdhënies dhe të nxënit si koncepte, si dhe ndaj normave themelore të cilat mësimdhënësve do t'u mundësojnë të ligjërojnë mbi zhvillimin e mendimit. Përmes kësaj lënde, studentët do të përfitojnë bazë teorike dhe strategji, me çka do të mund ta zhvillojnë të menduarit e tyre kritik, si dhe të menduarit kritik të studentëve.

• Filozofia e shkencave shoqërore

Kjo lëndë përfshin pajisjen e studentëve me informata që do t'u mundësojnë atyre përfitimin e diturive, shkathtësive dhe kompetencave në shkencat shoqërore, përfshirë metodologjinë e punës (sqarim, teoretizim, testim), aplikim të filozofisë (në veçanti individualizmi kundrejt kolektivizmit), natyra e racionalitetit, si dhe historia e teorisë dhe koncepteve. Ky modul ofron studim të avancuar të debateve aktuale lidhur me ontologjinë, metodologjinë dhe synimet e shkencave shoqërore. Lënda do të përqendrohet në çështjet qendrore të shkencave shoqërore: etno-metodologjia, evolucioni, fenomenologjia, racionaliteti, relativizmi, metodat shkencore, interpretime tekstuale. Rezultat e të mësuarit: Pas përfundimit të suksesshëm të lëndës, studentët do të jenë në gjendje: Ta kuptojnë qëllimin e shkencave shoqërore si dhe dallimin në mes të të sqaruarit dhe të kuptuarit të sjelljes njerëzore. T'i sqarojnë qasjet e ndryshme në shpjegimin e shkencave shoqërore në krahasim me shkencat shoqërore, specifikat e të qenit qenie njerëzore dhe fenomenet sociale. T'i kuptojnë strukturat sociale, praktikat, normat institucionet etj. si dhe relacionet në mes individëve dhe strukturave më të gjera shoqërore. Ta sqarojnë mbështetjen jo vetëm në fakte për individët dhe gjendjet e tyre mentale, por gjithashtu edhe rastet në të cilat fenomenet shoqërore nuk mundet të sqarohen përmes sjelljeve individuale.

• Menaxhimi i projekteve

Me përfundimin e suksesshëm të lëndës, studentët do të jenë në gjendje: Të planifikojnë aktivitetet e nevojshme për zbatimin e projektit, të identifikojnë ndërvarësitë e tyre, kohëzgjatjen si dhe kostot e tyre; Të përgatisin raportet e nevojshme dhe të kryejnë të gjitha komunikimet e nevojshme ndërmjet projektit dhe klientit, si dhe në mes të anëtarëve të ekipit dhe të aktorëve të tjerë; Të strukturojnë projektin dhe aktivitetet e tij përbërëse; Të përgatisin një Gantt-tabelë dhe një plan të rrjetit për projektin dhe të identifikojnë kohën më të shkurtër të nevojshme për të përfunduar projektin; Të përdorin MS Project si një mjet në procesin e planifikimit, zbatimit dhe rishikimit të projektit; Të përcaktojnë projektin, të identifikojnë lëminë dhe objektivat e tij, si dhe të zhvillojnë specifikat e projektit;

• Metodatat e optimizimit

Qëllimi i kësaj lënde është që t'i prezantojë teknikat e modelimit dhe të optimizimit me qëllim të aftësisë të studentëve në zhvillimin e modeleve të cilat shfrytëzohen për zgjidhjen e problemeve reale në lëmin e shkencave kompjuterike. Në mes tjerash kjo lëndë ka për qëllim ta analizojë rëndësinë e faktorizimit matricor si një mjet shumë i rëndësishëm që ofron modalitete për optimizimin e zgjidhjes së algoritmeve të ndryshme numerike me interes bazik për zgjidhjen e problemeve të ndryshme nga sfera e shkencave kompjuterike. Nëpërmjet kësaj lënde studentët do të kenë mundësi t'i mësojnë teorinë bazike të optimizimit edhe metodat për caktimin e optimumit. Do të analizohen metodatat e ndryshme të optimizimit sikurse që është simpleks metoda, problemi i dualitetit si dhe sensitiviteti i problemeve të programimit linear. Qëllimi, po ashtu, është analiza e zbatimit kompjuterik të secilit problem të analizuar duke ofruar

edhe modelin përkatës për optimizim.

- **Çështjet etike dhe e drejta në teknologjitë e informacionit (TI)**

Qëllimet e lëndës: Të zhvillon kuptueshmërinë për gjendjen reale në relacionet mes kompjuterëve, ndryshimeve të teknologjisë, shoqërisë dhe ligjit; Të vejë në pah rolin e fuqishëm që kompjuterët dhe profesionistët e kompjuterëve kanë në shoqërinë e teknologjisë; Të ofron të kuptuarit e çështjeve legale që janë relevante për lëminë e kompjuterizmit; Të ofron të kuptuarit e koncepteve etike që janë me rëndësi për shfrytëzuesit e kompjuterëve dhe profesionistët; Të kontribon në arritjen e eksperiencës së nevojshme në shqyrtimin e çështjeve etike dhe zgjidhjen e dilemave etike.

- **Mbrojta e të drejtave të njeriut**

Qëllimi i kësaj lënde është: të njoftohen studentët me konceptin e të drejtës ndërkombëtare të të drejtave të njeriut, zbatimin e këtyre të drejtave në praktikë, ndikimin e tyre në krijimin e politikave nacionale, të nxiten studentët të mendojnë në mënyrë kritike për raportin mes të drejtës ndërkombëtare dhe asaj nacionale, të vetëdijësohen për ngjarjet aktuale ndërkombëtare, si ndikojnë ato në jetën e përditshme të njerëzve në botë, ti nxisë studentët ta japin kontributin e tyre në sferën e përgatitjes së ligjeve për mbrojtjen e të drejtave të njeriut, me shpresë se ata që sjellin vendime do i marrin parasyshtë në procesin e krijimit dhe zbatimit të politikave shtetërore.